

दानप्रतिग्रहीत्रोः काम एव प्रेरक इत्येतत्प्रसिद्ध इति दर्शयति । “कामः कामायेत्याह । कामेन हि ददाति । कामेन प्रतिगृह्णाति” इति ॥

कामस्य प्रेरकत्वे सति अन्वयव्यतिरेकाभ्यां दातृत्वं प्रतिग्रहीतृत्वं च कामस्यैव पर्यावस्यतीत्येतद्दर्शयति । “कामो दाता कामः प्रतिग्रहीतेत्याह [५] । कामो हि दाता । कामः प्रतिग्रहीता” इति ॥

अवसानराहित्येन समुद्रसाम्यं दर्शयति । “कामः समुद्रमाविशेत्याह । समुद्र इव हि कामः । नैव हि कामस्यान्तोऽस्ति । न समुद्रस्य” इति ॥

कामेनेतिनिमित्तत्वनिर्देशः परलोके काम्यमानफलसिद्ध्यर्थं इत्येतद्दर्शयति । “कामेन त्वा प्रतिगृह्णामीत्याह । येन कामेन प्रतिगृह्णाति । स एवैनममुष्मिंलोके काम आगच्छति” इति ॥

कामं सम्बोध्य द्रव्यसमर्पणं दक्षिणात्वनिर्देशश्च परलोके कामदेवतायामेव दक्षिणाफलं वाञ्छयेत्येतद्दर्शयति । “कामैतत्त एषा ते काम दक्षिणेत्याह । काम एव तद्यजमानोऽमुष्मिंलोके दक्षिणामिच्छति । न प्रतिग्रहीतरि” इति । न हि यजमानेन सह प्रतिग्रहीता स्वर्गं वाञ्छति । येन यजमानः प्रतिग्रहीतरि फलमिच्छेत् । कामदेवतायास्तु तत्र विद्यमानतया यजमानस्य दक्षिणाफलेच्छा युक्ता ॥

अत्र प्रतिग्रहमन्त्रतात्पर्यं सङ्क्षिप्य दर्शयति । “य एवं विद्वान्दक्षिणां प्रतिगृह्णाति । अनृणामेवैनां प्रतिगृह्णाति” [६]